

Európsky námorný a rybársky fond (ENRF)

Slovensko

Slovensko – prehľad

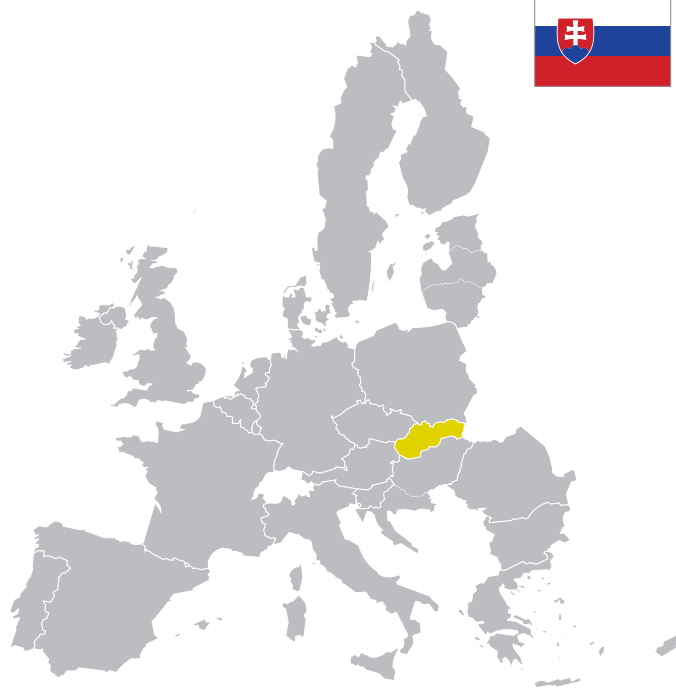
Pobrežie, jazerá a prístavy

Slovensko ako vnútrozemský štát nemá žiadny morský rybolov, ani zaregistrované flotily rybárskych plavidiel, či oblasti vhodné na priemyselný vnútrozemský rybolov. Slovensko má však dlhodobú tradíciu komerčného chovu rýb a rekreačného rybárstva.

Chov rýb na Slovensku je realizovaný v rybochovných zariadeniach (nádrže, kletky, liahne, sádky a recirkulačné systémy) s objemom 140 503 m³ a v 485 rybníkoch s celkovou vodnou plochou o výmere 2 000 ha.

Potenciál

- Priaznivé prírodné podmienky na rozvoj akvakultúry
- Vysokokvalitný chovný materiál, ktorý pochádza výlučne z certifikovaných fariem a používa sa aj na opätovné zarybňovanie voľných vôd
- Vysokokvalitné rybacie produkty a systematické veterinárne kontroly rybích fariem a kapacít spracovania

Národné hospodárstvo a zamestnanosť

Odvetvie akvakultúry predstavuje 0,002 % HDP. Sektor zamestnáva 0,00075 % celkovej slovenskej pracovnej sily.

V odvetví akvakultúry a spracovania pracuje celkovo 1 032 zamestnancov na plný pracovný úväzok – 403 je zamestnaných v akvakultúre a 629 v spracovateľskom odvetví.

Produkcia akvakultúry na Slovensku dosahuje ročne 1 085 ton sladkovodných rýb, čo predstavuje hodnotu 3,2 milióna EUR.

V odvetví spracovania rýb sa ročne vyprodukuje zhruba 320 ton vysokokvalitných výrobkov zo sladkovodných rýb a 5 200 ton výrobkov z morských plodov.

Operačný program Slovenska

Rozpočet

**Celkový rozpočet
(EÚ + vnútroštátny):**
20 832 779 EUR

Príspevok EÚ:
15 785 000 EUR
**(0,27 % z celkového
rozpočtu RRRF)**

Operačný program (OP) pokrýva tri zo šiestich priorit Únie, ktoré boli vymedzené v ENRF, konkrétne:

1. presadzovanie **rybolovu**, ktorý je environmentálne udržateľný, efektívne využíva zdroje, je inovačný, konkurencieschopný a založený na znalostiach (táto priorita nie je pokrytá OP);
2. podpora **akvakultúry**, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach;
3. podpora vykonávania **spoločnej rybárskej politiky (SRP)**;
4. zvýšenie **zamestnanosti a územnej súdržnosti** (táto priorita nie je pokrytá OP);
5. podpora **marketingu a spracovania**;
6. podpora vykonávania **integrovanej námornej politiky (INP)** (táto priorita nie je pokrytá OP).

1. Rybolov

Rybolov nie je zahrnutý do OP Slovenska.

2. Akvakultúra

O čo ide?

Napriek tomu, že odvetvie akvakultúry má pomerne malý prínos pre vnútroštátne hospodárstvo, akvakultúra má významné mimovýrobné funkcie, ktoré pomáhajú chrániť a posilňovať životné prostredie. Príkladmi sú vodohospodárstvo, protipovodňové opatrenia, tvorba krajiny, ochrana biodiverzity a rekreačné rybárstvo.

Na Slovensku pôsobí 81 akvakultúrnych podnikov, ktoré sú prevažne malé a stredné podniky (MSP). Osobitnou črtou týchto podnikov je to, že akvakultúra nie je ich hlavnou podnikateľskou činnosťou a chov rýb vykonávajú súčasne s inými činnosťami.

Akvakultúru na Slovensku možno rozdeliť do dvoch skupín: chov lososovitých druhov (napr. pstruh a lipeň) a nížinatých druhov rýb (napr. kapor, štika, lieň a sumec). Pstruh predstavuje 70 % objemu aj hodnoty celkovej produkcie, kapor 23 % objemu a 20 % hodnoty a ostatné sladkovodné druhy 7 % objemu a 10 % hodnoty.

Cieľ OP

Podporiť modernizáciu akvakultúrnych chovov a rybníkov prostredníctvom zavedenia nových technológií, lepšej infraštruktúry a chovných metód šetrných k životnému prostrediu.

Zvýšiť akvakultúrnu produkciu a dosiahnuť sebestačnosť v oblasti produkcie sladkovodných rýb. Slovensko plánuje vybudovať nové chovy, zaobstaráť nové vybavenie na ochranu chovov pred predáťormi žijúcimi vo voľnej prírode a presadzovať neškodné metódy odstraňovania bahna.

Posilniť konkurencieschopnosť v odvetví akvakultúry. Slovensko sa bude zameriavať na diverzifikáciu zdrojov príjmov akvakultúrnych chovov prostredníctvom rozvoja doplnkových činností, ako je rybársky cestovný ruch, environmentálne služby súvisiace s akvakultúrou a priamy predaj.

Hlavný výsledok

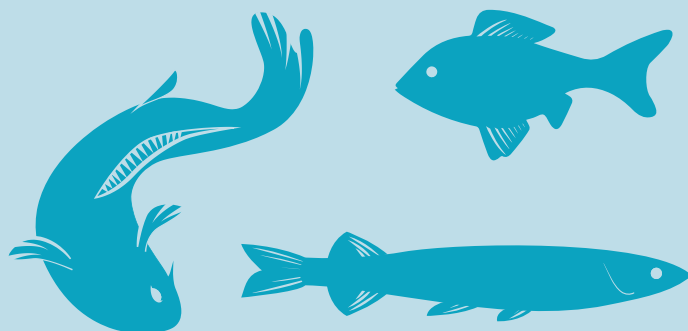
- Silnejšie, komplexnejšie a životaschopnejšie akvakultúrne podniky
- Modernizovaná a diverzifikovaná produkcia
- Environmentálne udržateľná akvakultúra
- Vyššia produkcia.

Rozpočet

ENRF: 9 406 530 EUR

Vnútroštátny príspevok: 3 135 510 EUR

(60 % prostriedkov vyčlenených na OP)

3. Spoločná rybárska politika (SRP)

O čo ide?

Slovensko v súčasnosti poskytuje údaje o akvakultúrnej produkcii podľa nariadení EÚ o štatistike. Na základe preskúmania rámca zhromažďovania údajov budú vnútrozemské štáty takisto povinné zhromažďovať údaje o akvakultúre a spracovaní. V záujme zaistenia kontroly a presadzovania pravidiel sa Slovensko sústreďí na vykonávanie postupov certifikácie úlovkov a výsledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry. Bude sa to dosahovať inštalovaním aktualizovaných informačných technológií, poskytovaním odbornej prípravy inšpektorom a partnerským organizáciám, prostredníctvom výmenných programov s ostatnými členskými štátmi EÚ a prostredníctvom rozvoja inovačných systémov kontroly a monitorovania (vrátane analýzy DNA rýb).

Cieľ OP

Finančné prostriedky z ENRF budú prispievať k:

- zlepšovaniu a poskytovaniu vedeckých znalostí;
- zhromažďovaniu a spracovaniu údajov;
- poskytovaniu podpory v oblasti monitorovania, kontroly a presadzovania pravidiel.

Hlavný výsledok

Zhromažďovanie údajov:

- lepšia dostupnosť a kvalita údajov
- včasná identifikácia odvetvových problémov, ktorá uľahčuje hľadanie riešení
- posilnená regionálna spolupráca a koordinácia

Kontrola a presadzovanie pravidiel:

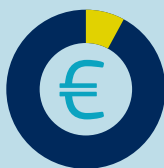
- zabezpečenie udržateľného využívania rybolovných zdrojov
- zabezpečenie výsledovateľnosti výrobku vo všetkých fázach produkcie od ulovenia po spracovanie a marketing

Rozpočet

ENRF: 1 400 000 EUR

Vnútroštatny príspevok: 252 778 EUR

(7,9 % prostriedkov vyčlenených na OP)

4. Stratégie miestneho rozvoja pod vedením komún (CLLD)

Stratégie CLLD nie sú zahrnuté do OP Slovenska.

5. Marketing a spracovanie

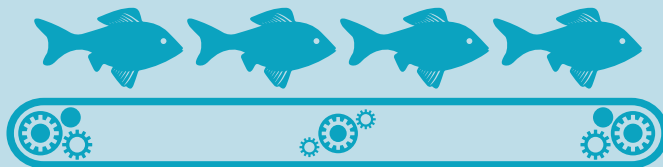

O čo ide?

Na Slovensku sa nachádza 11 závodov spracúvajúcich ryby, ktoré sú rovnomerne rozložené na území Slovenska a väčšina z nich sú stredné podniky. Majú väčšiu kapacitu, ako je ich produkcia.

Prevažná časť produkcie sa predáva prostredníctvom jednofázového marketingu, no v posledných rokoch sa u koncových spotrebiteľov zaznamenal rastúci trend nakupovať ryby priamo z rybič chovov.

Pomocou posilnenej komunikácie so spotrebiteľmi sa Slovensko zameriava na zvýšenie aktuálne nízkej domácej spotreby rýb počas roka, a rieši tak zároveň sezónnosť konzumácie rýb v krajine.

Cieľ OP

Modernizovať spracovateľské odvetvie a zvýšiť jeho produktivitu. Plánované činnosti zároveň prispievajú k energetickým úsporám a k zlepšeniu bezpečnosti, hygieny, zdravia a pracovných podmienok.

Zlepšiť organizáciu trhu a zvýšiť ziskovosť a udržateľnosť celého trhového reťazca.

Organizovať ciele komunikáčne a propagačné kampane zamerané na zvýšenie povedomia o udržateľných produktoch rybolovu a akvakultúry na Slovensku.

Finančné prostriedky z ENRF sa použijú aj na podporu marketingových opatrení zameraných na nachádzanie nových trhov a zlepšenie podmienok umiestňovania produktov rybolovu a akvakultúry na trh.

Hlavný výsledok

- Modernizované spracovateľské odvetvie s vyššou produktivitou
- Zlepšenie organizácie trhu a posilnenie postavenia slovenských producentov rýb na miestnom trhu aj na zahraničných trhoch
- Lepšia propagácia akvakultúry a vyššia konzumácia rýb
- Dobře informovaní spotrebiteľia, ktorí poznajú výhody rýb pochádzajúcich z udržateľného a miestneho chovu

Rozpočet

ENRF: 4 041 370 EUR

Vnútroštatny príspevok: 1 347 124 EUR

(25,8 % prostriedkov vyčlenených na OP)

6. Integrovaná námorná politika (INP)

INP nie je zahrnutá do OP Slovenska.

Úspešné projekty

1. Nové multifunkčné vybavenie na údržbu rybníka šetrnú k životnému prostrediu, vďaka ktorej sa zlepšilo zadržiavanie vody v rybníku, podmienky chovu a zvýšila sa produktivita

Celkové náklady na projekt: 211 203 EUR
Príspevok z EFF: 95 041 EUR

2. Výstavba nových zariadení, ktorou sa zabezpečila modernizácia a vyššia kvalita a kapacita produkcie a spracovania sladkovodných rýb, diverzifikácia produktov a vyšší trhový podiel

Celkové náklady na projekt: 222 474 EUR
Príspevok z EFF: 83 428 EUR

3. Modernizácia technológie na spracovanie rýb, ktorou sa dosiahli nižšie náklady na údržbu, vyššia efektívnosť a kvalita produktu, lepšie využívanie vedľajších produktov a odpadu a silnejšia konkurencieschopnosť spoločnosti na trhu

Celkové náklady na projekt: 31 140 EUR
Príspevok z EFF: 11 677 EUR

4. Nové technológie a vybavenie, vďaka ktorým sa vytvorila väčšia kapacita balenia, zvýšili sa hygienické normy a vytvorila sa širšia škála a kvalita výrobkov (vysoká presnosť plnenia, hygienické premiestňovanie polospracovaných rybacích produktov, hermeticky uzavreté obaly a nové chladiace zariadenia)

Celkové náklady na projekt: 400 000 EUR
Príspevok z EFF: 150 000 EUR

Ďalšie informácie

- Európska komisia – Rybné hospodárstvo
- Európsky námorný a rybársky fond
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
- Stále zastúpenie Slovenskej republiky pri EÚ
- Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku
- Viacročný národný plán rozvoja akvakultúry